REDACŢIUNEA, Administraţiunea şi Tipografia Braşov, piaţa mare nr. 30
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimit.
Inserate se primesc la Administraţiune Braşov şi la următoarele BIROURI de ANUNŢURI: în Viena la M. Dukes Nachf. Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

# GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate: Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov: Administraţiunea, Piaţa mare, târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 100. Braşov, Miercuri 7 (20) Mai 1908.

## Conziliul de miniştri comun.

Văzurăm cu câtă atenţiune şi delicateţă sĕ poartă Francisc Kossuth ministrul de comerciu şi şeful partidului independist, mai ales în timpul din urmă, faţă cu Viena şi cu curtea. Desigur că aceasta nu o face numai de dragul ordinului Leopoldin cu care a fost distins, ci fiindcă omul acesta, care în străinătate unde a crescut şi a îmbătrânit, a învăţat să judece lucrurile şl din partea practică şi să nu îşi compromită toată situaţiunea printr'o încăpăţinare, a căreia rezultat n'ar fi cu nimic mai favorabil decât cel dobândit prin îngâmfare de către partidul tiszaist, adecă căderea kossuthismului odată pentru totdeauna.

Nu voim să glumim ci constatăm numai adevărata stare a lucrurilor. Astăzi s'au desvoltat toate într'o direcţie foarte ameninţătoare pentru viitoarea existenţă a partidului kossuthist, aşa că acesta n'are să aleagă decât una din două: ori va reuşi sá-şi păstreze puterea şi să şi-o întărească înghiţind şi ordinul Leopoldin şi toate câte stau în legătură cu el, ori la din contră, neputând să se ţină la suprafaţă, ar deveni pentru viitor cu totul imposibil, fiindcă s'a deochiat şi şi-a pierdut puterea de atracţiune ce o avea asupra masselor poporului odinioară, când întemeietorul lui, „dictatorul expatriat" nu voia sĕ audă nici măcar de numele de Habsburg.

Din toate trebue să conchidem încât pentru situaţiunea prezentă, că purtarea din urmă a ministrului Kossuth şi a soţilor săi din guvernul unguresc, care a făcut pe adversarii lor sĕ numească partidul independist „partid al regelui", denotă clar şi limpede strâmtoarea în care a ajuns regimul coaliţiei în faţa întărirei Austriei şi, prin urmare, şi a dinastiei. Mijlocitorul pentru susţinerea bunei înţelegeri cu monarhul şi cu factorii dela cârma Austriei — ministru-preşedinte Wekerle a făcut tot ce a putut şi a dus'o cum a dus'o votând budgete, încheiând pactul, urcând cvota şi cedând sau termindu-se în toate cestiunile aşa zise comune lansate până acuma. In cestiunea sporirei soldei oficerilor însă pare că i se va înfunda şi lui Wekerle, căci cu toate sforţările supra-omeneşti ce le face. nu-i surâde în privinţa aceasta nici un succes.

Nici măcar atâta că, după ce odată guvernul ungar s'a decis, a trebuit să se decidă, a face destul şi postulatului urcărei soldei oficerilor, să i-se ierte cel puţin umilirea prin care ar trebui să treacă în faţa opiniunei publice maghiare, alarmată de către foaia lui Hollo, dacă i-s'ar pretinde sĕ primească aceasta urcare a lefurilor oficerilor dela armata comună cu putere retroactivă începând dela prima Ianuarie a. c.

De aceea vestea cea mai nouă ne vorbeşte de diferenţe ce s'au ivit cu privire la terminul de plată a soldei urcate. Sĕ spune chiar că în conziliul comun de miniştri de eri nu s'a ajuns la nici un rezultat în privinţa aceasta, ba că ministrul de războiu pretinde chiar ca legea pentru urcarea soldei oficerilor să aibă putere retroactivă pe nouă luni îndărăt, pe când ministru-preşedinte Wekerle vrea ca plăţile urcate să între în vigoare numai de la 10 Octomvrie a. c.

Este o încercare extremă ce o face guvernul unguresc în speranţă că-i va succede a dobândi măcar atâta ca să poată zice către ai săj: iată că tot s'a ţinut samă şi de voinţa noastră. Dar nesuccesul conferenţei comune a miniştrilor ţinută în Viena încă nu va aduce criza. D-nii Wekerle, Kossuth având să aleagă între criză şi împăcare, se vor decide a înghiţi cu eroism avitic şi găluşca aceasta fierbinte, ce le-o prezentă amicii şi aliaţii austriaci.

Când ai ajuns între lupi n'ai încătrău, trebue să urli cu ei.

---

**Un consiliu comun de miniştri** s'a ţinut eri în Viena, sub prezidiul ministrului de externe bar. Aehrenthal. La consiliu au participat miniştrii Wekerle şi Zichy, cari seara s'au reîntors la Budapesta. Consiliul se va continua Joi. La ordinea zilei au fost cestiunile, cari stau în legătură cu stabilirea budgetului comun.

---

**Banffy despre situaţie.** Banffy şi-a ţinut eri darea de seamă în faţa alegătorilor săi din Segedin, zicând între altele, că ţînta supremă, pentru care luptă, este desvoltarea statului naţional unitar maghiar, desvoltarea statului pe teren social şi independenţa economică. Continuând, arată că actuala legislaţiune nu are în vedere ţînta aceasta şi critică actualul guvern, care a eliminat din programul său cestiunile militare şi n'a realizat teritoriul vamal independent.

---

**Tratatele comerciale ale Austro-Ungariei.** Cercurile din Austria, cari au legături comerciale cu statele balcanice sunt foarte nemulţumite — zice »Die Zeit« — fiindcă guvernul are de gând să amâne începutul deliberărilor pentru încheiarea tratatelor comerciale cu România, Bulgaria şi Muntenegru până când se va hotărî soarta tratatului comercial cu Serbia. Se afirmă că agrarienii austriaci nu vor primi tratatul cu Serbia decât numai în cazul când graniţele Austriei vor fi închise pentru toate celelalte state balcanice în ce priveşte vitele şi carnea tăiată. Negreşit că urmările acestei măsuri — zice ziarul vienez — vor atinge simţitor, mai curând sau mai târziu, şi pe agrarieni şi că dacă egoismul miop al acestora nu se va potoli, statele balcanice anevoie se vor învoi să înceapă discuţii asupra unui tratat numai pe jumătate acceptabil pentru noi. De aceea, asociaţia orientală autsriacă a început o nouă agitaţie printre corporaţiunile economice, pentru ca tratatele comerciale cu România, Bulgaria şi Muntenegru să se ia imediat în discuţie şi să fie terminate în timpul cel mai scurt. In chipul acesta s'ar înlătura o anomalie ce constă în faptul că Franţa, Anglia, Germania, Italia etc. şi-au încheiat tratatele lor cu statele balcanice, pe când Austriei, teritorul cel mai apropiat geograficeşte, îi mai trebue încă mult timp până să le poată încheia.

---

**Intrunire antimaghiară în Dalmaţia.** In Raguza (Dalmaţia), a avut loc Duminică o întrunire populară, în care s'a protestat contra terorismului ungurilor în Croaţia. La întrunire au fost reprezentate toate partidele croate; reprezentanţii au condamnat sistemul politic al baronului Rauch.

---

**Regele Serbiei vizitând Rusia.** Ziarul »Petersburkaia - Viedomosti« anunţă că regele Petru al Serbiei va întreprinde, la finele lunei, o călătorie în Rusia, pentru a vizita pe ţar.

---

## Legile create de parlamentul reformelor.

*Bucureşti*, 4 Mai 1908.

Intre *momentele politice în România*, despre cari s'a scris într'un articol trecut, s'au considerat şi o bună parte dintre reformele, pe cari în iarna trecută le-a dat parlamentul. Cred dar de folos a înşira mai la vale tot ce s'a legiferat mai însemnat până acum de parlamentul de după răscoale:

*Agrare.* Legea asupra învoelilor agricole şi asupra creării unui consiliu superior al agriculturii, lege pentru crearea unei case rurale, lege asupra monopolului pentru vânzarea beuturilor spirtoase în profitul comunelor rurale şi asupra mijloacelor de combatere a alcoolismului.

*Administrative.* Lege pentru reorganisarea siguranţei generale, lege pentru creşterea şi reorganizarea jandarmeriei rurale, lege pentru instituirea unui consiliu administrativ permanent de disciplină, lege pentru crearea unui minister special al comerciului şi industriei, lege pentru organizarea comunelor rurale.

*Economice.* Lege pentru repartizarea între diferite rafinării a vânzării în ţară a petroleului lampant în scopul de a împiedeca monopolizarea acestui negoţ de către *Standard Oil*, legea împotriva trusturilor, care împiedecă pe o singură persoană de a lua în arendă mai mult ca 4000 hectare de pământ

*Judiciare.* Lege asupra judecătoriilor de pace ambulante.

*De edilitate.* Lege asupra canalizării şi introducerii apei în proprietăţile urbane particulare.

*Sanitare.* Modificarea legii asupra administraţiei sanitare, în virtutea căreia resursele sanitare ale judeţelor şi comunelor trec la disposiţia ministrului de interne, care administrează serviciile sanitare şi supraveghează întrebuinţarea acestor forduri.

*Instrucţiune publică.* Modificarea legii învăţământului primar şi normal-primar, modificarea legii asupra învăţământului secundar şi superior, lege pentru înzestrarea şcolilor rurale cu pământuri pentru învăţământul practic al agriculturii.

*Armată.* Lege asupra organizării armatei, făcând permanentă infanteria şi în-

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

## Un capitol din şcoala libertăţii[1].

***Drep'ul spontaneităţii oneste ca îndrumare spre adevărata viaţă politică.***

Vom tracta aceasta problemă a veacului XX în lumina istoriei, a filozofiei şi a concepţiunei ştiinţifice, ce se stabileşte tot mai luminos despre om. Vom da relief expunerilor noastre prin statorirea mediului, în care trebuie să trăiască omenimea pentru a fi menţinută pe calea progresului, intelectual, moral şi fizic. Trebuie să existe legi naturale ale progresului. Trebuie să lapede dela sine secolul XX, aceea nedumerire sceptică, ce nu cunoaşte spiritul religiunei şi e bigotă, nu apreţiază îndestul onoarea şi aspiră la respectul semenilor, *nu are virtute a să supune raţiunei întru toate, deşi şi-a construit viaţa pe un calcul materialist şi positivist* (?!) *Trebuie căutat deci iarăş calea simplă, naturală pentru a ne reîntoarce la viaţa adevărată politică ce este problema întâi a secolului XX. secolul reînoirii conştienţei omenimei.*

Viaţa adevărată trăieşte din adevăr. *Maxima de viaţă a romanilor* **ex vero vivito!** *nu se refera numai la instituţiunea dreptului, ci la raportul vieţii cu sine însăşi.* Viaţa individului stă în strâns raport cu viaţa din univers. Evenimentele din univers determină viaţa a ori şi ce fiinţă. Opt mii de ani ce-i ştim din istoria omenimei — dacă mergem la originile a tot ce există şi azi — ne arată catastrofele ce se puteau încunjura, dar cari au fost calamităţi pentru întreaga omenime, fiindcă ea nu a trăit în raport cu sine însăş. Inţelegem subt raportul acesta *preţuirea vieţii celei adevărate.* N'a preţuit'o, fiindcă nu au cunoscut'o. *Singur Romanii au avut idee sănătoasă despre viaţă şi prin aceasta au întemeiat civilizaţiunea.* Vedem dar ce însămnătate are pentru secolul nostru problema întoarcerii la viaţa cea adevărată, fiindcă înseamnă întoarcere la izvorul civilizaţiunei şi prin cultură la fericirea publică. Dacă scrutăm importanţa vieţii adevărate filozoficeşte, momentul cel mai însemnat este un fapt sociologic, ce devine tot mai general. Anumit prefacerea vieţii individului tot mai mult în o viaţă colectivă în ultima analiză în o viaţă publică, *o viaţă condusă de simţul nobil a sociabilităţii.* Reîntoarcerea la viaţa adevărată pretinsă de evoluţiunea vieţii sociale numai după axioma: **adevăr din adevăr** — se poate realiza. *Viaţa publică atârnă de la puterea convingerilor, aşa dară numai prin cultul adevărului se poate.*

Concepţiunea ştienţifică despre om a stabilit o idee generoasă şi adevărată despre om, că el este productul naturii singur dăruit cu conştiinţa de sine şi sentimentul ce urmează de aici a demnităţii sale. Dar se poate oare o conştiinţă puternică, fără convingeri puternice ce cresc numai în atmosfera adevărului? Postulatul cel mai modern, ideia cea mai simpatică azi, democratismul egalitar, nu e altceva, decât *acest mare dor după adevăr, după cultul conştiinţei demnităţii omeneşti legătura necontestală şi nedestructibilă între oameni.* Viaţa trebuie adusă iară în relaţiune cu sine însăşi, fiindcă mereu se îndepărtează dela cunoaşterea demnităţii sale. Viaţa este organizare de forţe spirituale *cu un destin nemărginit.* Temelia vieţii prin urmare este adevărul forţei psichice şi a destinelor mari. *Aceea forţă ce nu amăgeşte ci este regulatorul conştiinţei de sine. Aceea forţă cumpănită ce în lumea morală se manifestă ca stăpânire de sine, în lumea politică, ca moderaţiune cetăţeneasca, iar ştienţificeşte este definiată ca economia forţelor pentru a obţinea un organizm cu funcţiuni normale şi puternice, spre atingerea destinului celui mai înalt, cu cea mai mică jertfă de putere.*

Din înălţime ştienţifică putem avea o revistă deplină asupra mediului actual creat de oamenii de stat şi de acelalt mediu, ce o pretinde demnitatea unui organism înzestrat cu gândire şi simţire. Bazele vieţii sociale sunt gândirea şi simţirea, cari prin forţa lor se manifestează ca spontaneitate. Spontaneitatea este semnul libertăţii filozofice, la care trebuie să stăruim. Acestei spontaneităţi filozofice ar trebui să servească de mijloc dreptul public şi privat. Corespunde oare dreptul politic modern cu aceasta bază a vieţii? Nu şi-a făcut oare omenimea o îngrădire azi incomodă prin stagnarea ei la câteva formule de drept politic, ce sunt prea greoaie?! Nu ar trebui oare creat un drept special al spontaneităţii filosofice cu formula, că totul e permis de ce e capabil individul şi

1) Conferinţă ţinută cu prilejul şezătoarei literare-artistice a tinerimei române din Cluj în amintirea zilei de 3 (15) Maiu 1848 de Dr. Cassiu Maniu.

troducând serviciul militar de doi ani, lege pentru reangajarea subofițerilor.

*Comunicație.* Crearea unei direcțiuni pentru comunicația pe apă, docuri, porturi și ateliere ale serviciului de navigație.

*Financiare.* Lege pentru despăgubirea în parte a daunelor suferite în urma revoltelor agrare din primăvara anului 1907. (15 milioane) lege pentru unificarea bugetelor; votarea bugetului pe exercițiul 1908—1909; modificarea legii licențelor; modificarea legii asupra creditului agricol; modificarea legii asupra creditului viticol; lege pentru organizarea băncilor populare; lege pentru abrogarea taxei pe hectarul de pruni și instituind taxa pe hectolitrul de țuică: lege pentru fondul de rezervă al drumurilor de fer; lege pentru repartiția excedentului bugetar 1906—1907.

*Relațiuni externe.* Declarație prin care se ratifică tratatul de comerciu și de navigație cu Franța; promulgarea convențiunei comerciale cu Turcia; tratatul de comerț cu Bulgaria; convenția cu Rusia asupra pescuitului în Prut, Dunăre și Marea Neagră; convenție pentru delimitarea hotarului fluvial cu Bulgaria; convenție literară, artistică și fotografică cu Austro Ungaria; tratat de extradare cu Statele-Unite ale Americei; tratatul de comerț cu Statele-Unite; convenția cu Serbia asupra pescuitului.

*

Trebue să se recunoască că în bună parte aceste legi țintesc hotărât la îmbunătățirea stării materiale a țărănimii, la ușurarea ei, la îndreptățirea ei și la respectarea ei în oare-care măsură, ca factor precumpănitor în viața țării.

Sunt apoi bine venite legile cu caracter administrativ, cari deși uneori par a fi părtinitoare pentru marea proprietate, contribue în general la garantarea siguranței generale, respectul proprietății și liniștea la sate.

O îndelungată muncă de pregătire, de cultură pe toate tărâmurile și în primul rând o muncă serioasă pentru educația cetățenească trebue să urmeze acum paralel cu aplicarea acestor legi noi.

Rămâne însă ca pe cât se poate și țărănimea să ia parte la punerea în aplicare a acestor legi, controlându-le, lucru care azi nu prea îi stă în putință.

Trebue dar o hotărâtă schimbare în viața politică a țării și de bunăseamă oamenii politici patrioți și democrați și-au dat seama că, cu ori câtă stăruință nu se poate face o politică folositoare țărănimii. decât având și concursul ei încât mai mare măsură. Cu sistemul înapoiat al colegiilor restrânse de azi puținii democrați rămân copleșiți de reprezentanții număroși ai principiilor politice, cari nu vreau să apună.

*M.*

## Vânătoare după tricolor.

*Brașov*, 19 Maiu n. 1908.

Nu credem. să existe în Ungaria un al doilea oraș, în care să se însceneze o vânătoare mai ridicolă și mai grețoasă în contra tricolorului, ca chiar în Brașov.

Nu înțelegem nicidecum pentru ce unele organe orășănești caută cu tot adinsul să provoace scandaluri publice, cari, repețindu-se an de an, sunt menite să tulbure pacea Brașovului, pe care reprezentanții oficiali o relevează cu atâta aplomb cu ori și ce prilegiu? Pentru ce unele organe ale poliției, cari sunt în primul rând chemate să purceadă cu cel mai mare tact și cu cea mai mare prevedere la ori și ce pretinsă transgresiune, dau ansă la aglomerațiuni de oameni curioși, pe cari în loc să-i împrăștie în pace și liniște, îi ațâță prin înjurături ordinare, prin ghionturi, ba chiar și prin lovituri cu sabia și amenințări cu revolverul — cum se spune de martori oculari, că s'ar fi întâmplat eri, în ziua mare, — ca să-i ducă apoi cu mare alaiu la poliție?!...

Dar să revenim la obiect. Decând s'a interzis în Brașov purtarea tricolorului, s'a întâmplat ca an de an să se găsească cineva, care din simț de pietate să depună în ziua de 3/15 Maiu o coroană cu funtă tricoloră pe mormântul cântărețului redeșteptării noastre Andreiu Mureșan, care-'și doarme somnul de veci în cimitirul capelei române din Groaveri. An de an cununa se confisca de către poliția din Brașov — și incidentul se încheia si se dedea uitării. De câțiva ani încoace, repețindu-se depunerea cununei cu tricolorul, poliția a luat intinse măsuri, ca aceasta să nu se mai repete. In noaptea spre 3/15 Maiu Groaverul și cimiterul mișuna de polițiști, ca și când ar fi vorba cel puțin de a descoperi un vast complot cu bombe, iar cei cari din întâmplare treceau noaptea prin apropierea cimitirului, erau opriți în drum sau cel puțin urmăriți de polițiștii ascunși prin tufiș sau după copaci. -- Toate măsurile luate nu aveau însă rezultatul dorit, căci în zorile zilei de 3/15 Maiu trecătorii se opriau mirați în fața mormântului lui Andreiu Mureșanu, de pe a cărui peatră sepulcrală strălucia cununa cu tricolorul, scăldată în razele aurii ale soarelui, ce se ivea majestos după Tâmpa.

Cununa era din nou confiscată, pentru ca la anul să se ia și mai întinse măsuri. Aceasta s'a întâmplat și anul acesta și măsurile au avut efectul dorit, căci deastădată piatra sepulcrală a rămas neîncununată, în schimb însă—fâlfâiau pe monumentul lui Arpad de pe vârful Tâmpii, pe Turnul negru De după ziduri și de pe numeroșii pomi steaguri tricolore, puse de mâni nevăzute.

Intervenind poliția, steagurile și stăgulețele au fost îndepărtate după multă truda, căci cei ce le puseseră le-au atârnat pe crengile cele mai extreme ale pomilor înalți. La luarea acestor steaguri, asistau de sine înțeles, mulțime de școlari, cari se jucau în locurile din fața școalei destinate pentru jocurile în liber și mulți alți curioși, cari urmăreau lucrările de »salvare« ale polițiștilor cu observări și alte manifestațiuni nevinovate.

In ziua următoare s'a repetit același lucru, ivindu-se din nou stegulețe tricolore, ce atârnau pe câte un pom, iar eri pe la orele 2 d. a. se lăți-se vestea, că cineva a pus o cunună cu tricolor pe mormântul lui Andreiu Mureșan. Un martor ocular ne povestește următoarele: Trecând pe la orele 3 p. m. prin Groaveri, am văzut un număr mai mare dintre elevii școalelor române, cari erau ocupați cu jocurile lor obicinuite în fața școlii, s'au cari eșiau tocmai din școală, mergând în pași repezi spre livadia din fața cimitirului capelei române, unde era concentrat un număr mai mare de curioși. Mergând și eu spre locul amintit, mi s'a spus că pe mormântul lui Andreiu Mureșan s'a găsit o cunună cu tricolor, dar tricolorul a fost deja îndepărtat de un necunoscut.

Un polițist, care zărise această cunună, a luat-o razna la poliție, ca să anunțe cele întâmplate. In câteva minute s'au prezentat în fața cimitirului, în galop întins, trei polițiști călări, după ei gâfâind câțiva polițiști pedeștri, iar ceva mai târziu o trăsură cu un comisar de poliție și alți câțiva polițiști. Adunându-se tot mai mulți curioși în apropierea cimitirului, polițiștii i-au provocat să se îndepărteze. Unii au cedat, iar alții, între cari o ceată de elevi curioși, au rămas și mai departe, privind cu mare curiozitate la cele ce se vor desfășura. Atunci unul din polițiști a tras sabia, dând în mulțime, iar altul (călare) amenința că va pușca dacă mulțimea nu se va împrăștia

Mi se spune, că polițiștii au însoțit provocările lor cu cuvinte grosolane. adresate elevilor, ca »büdös oláh« etc. Deodată văd că doi polițiști înhață pe un elev din școala comercială și-l duc cu forța spre localul poliției.

O ceată de elevi, gesticulând și protestând contra acestei arestări, au însoțit pe cel deținut până în localul poliției, intrând și ei în localul oficiului polițienesc. Celor ce au intrat nu li s'a mai deschis poarta, ci au fost ținuți în curte spre a fi ascultați. Interogatorul a durat până la orele 10 seara, când elevii au fost trimiși la locuințele lor sub escortă polițienească.

Atâtea ne-a spus martorul ocular.

După cum aflăm, elevii, 18 la numări, au fasionat unanim, că nu știu cine a depus coroana cu pricina. Interogatorul a fost luat de către căpitanul și vicecăpitanul poliției și ni se spune că despre incident s'a raportat deja și ministrului.

Dacă cele spuse de martorul ocular corespund adevărului, nu putem decât să condamnăm modul de purcedere, lipsit de tact, ce s'a observat de către unele organe ale siguranței publice la aplanarea acestui incident.

Trebue să ne întrebăm însă, că pentru ce se pune vina depunerei coroanei cu pricina, *tocmai în cârca elevilor școalelor noastre? Pentru ce să nu fi depus aceasta coroană d. e. unul* dintre miile de Români brașoveni, între cari se află sute de muncitori cari trec zilnic des do dimineață și pe la orele 1 d. a., pe lângă cimitirul din Groaveri? Ne face impresia, că anume se învinovățesc școlarii noștri, pentru a pricinui neplăceri institutelor noastre culturale, cari — desigur și de astădată — vor fi expuse celor mai grosolane calomnii din partea foilor șoviniște, cum s'a întâmplat și în trecut.

Precum suntem informați direcțiunile gimnaziului și a școalei comerciale române au pornit din proprie inițiativă cercetarea, pentru a erua pe cel ce a depus tricolarul pe mormântul lui Andreiu Mureșanu, dacă în genere acela s'ar află între elevii școalelor.

Este însă curios și foarte semnificativ, că direcțiunile școalelor noastre, cari în primul rând sunt interesate în cauză, n'au fost înștiințate până acum din partea poliției despre cele întâmplate. In schimb însă — după cum scrie »B. L« — poliția a încunoștiințat telegrafic ministeriul..

Se vede, că organele poliției voesc să-și câștige cu orice preț lauri — ieftini

*

Ziarul »Brassoi Lapok« apărut azi dimineață, raportează casul, ca și când poliția din Brașov ar fi surprins pe vreo 50—60 elevi români în momentul când voiau să depună în corpore o cunună pe mormântul lui Andreiu Mureșanu Nu știm de unde și-a luat numita foaie aceste informațiuni eronate.

Interesante sunt însă șirele, cu cari introduce numita foaie cele întâmplate eri:

»Acelor demonstrațiuni de ordin mai mic — scrie »B. L.« -- cari le aranjează an de an pe la mijlocul lunei Mai elevii români, ca să arboreze mici stegulețe românești pe unele locuri sau în casul cei mai rău — adecă din punct de vedere șovinist maghiar: rău — ca să încunune mormântul poetului român Mureșianu — nu le atribuim nici un caracter serios...

»O mică însuflețire patriotică în mijlocul lunei lui Mai, când înverzesc pomii și tufele, la aniversarea morții unui mare poet român: și zău din sufletul omului înmugurește o emoție patriotică și elevii românii cu muștecioarele abia răsărite pornesc și aplică câte un steguleț de hârtie unul ici unul colo, unde acele s'ar vedea mai bine, dacă poliția nu le-ar îndepărta de cu vreme. sau își duc tributul pietăței lor în cimiter la mormântul lui Mureșianu și fantasează nu pic spre marea Românie (?!) *și să spunem verde, nici nu se poate omul supăra pentru treaba asta. Trebue să fi șovinist. Aceasta e condiția de existență deopotrivă a națiunilor înfloritoare, decadente și apăsate. Dacă arborează steagurile lor, să le luăm jos, dacă încoronează cu cununi, de cari atârnă panglici tricolore, mormântul lui Mureșianu, să luăm jos panglica,* ***dar să nu ne atingem de cunună, de floarea vie a pietății și amintirei. Mureșanu este mortul lor.*** Odată ne-a fost poate dușman, dar de-atunci s'au scurs multe zeci de ani. Am uitat deja pe acei, cari ne-au supărat.«

*Rip.*

## STIRILE ZILEI.

— 6 Maiu v.

**Conferință publică.** In fața unui public număros și ales și-a desfășurat d-l Dr. Nicolae *Vecerdea* Dumineca trecută interesanta și instructiva d-sale conferință despre »*Socialismul modern și naționalitatea noastră*«. Conferențiarul și-a întrodus prelegerea, arătându-ne în liniamente generale începutul manifestării ideilor socialiste, cari producând în scurt timp o mișcare socială importantă, au atras și atențiunea »Asociațiunei« noastre, care a aflat de lipsă ca și Românilor să li-se atragă atențiunea asupra acestei mișcări, pentru a o putea aprecia după adevărata ei ființă. Conferențiarul a trecut apoi în revistă condițiunile, sub cari s'a produs și s'a desfășurat socialismul, a esplicat în mod clar ființa socialismului modern și s'a ocupat apoi în mod amănunțit cu socialismul în raport cu naționalitatea noastră, ajungând la conclusiunea, că pentru noi nu există nici un singur motiv special și serios, ca să ne temem de socialism și că, fiind neamul nostru românesc compus de 90 la sută din țărani, în cestiunea țărănească avem cea mai mare, cea mai generală și cea mai actuală cestiune socială a întreg neamului românesc din toate țările locuite de Români, *care cestiune nu numai înlocuește ci dea-dreptul eschide socialismul și îl face cu totul imposibil între Români.* Conferențiarul a mai ținut să releveze și faptul, că în lupta pentru marile ideale culturale și sociale ale noastre, am putea lua pildă dela disciplina, energia și curagiul, ce-l desfășură socialiștii în lupta pentru ideile și scopurile lor.

Expunerile clare și precise ale conferențiarului, care a dovedit un studiu profund al cestiunei sociale, au fost urmărite cu viu interes de cei presenți și însoțite de aprobări și aplause. Oferind cestiunile atinse de d-nul Dr. N. Vecerdea un deosebit interes pentru noi Românii, vom începe cu publicarea acestei conferențe, pe care, la cererea noastră, d-l Dr. Vecerdea ne-a pus'o la disposiție, în numărul viitor poporal.

**Reprezentanța orașului Brașov** va ținea Miercuri în 20 Mai n. o adunare generală ordinară în sala »Sfatului«. La ordinea zilei sunt 45 obiecte, între cari și următoarele: Rugarea de urgență a lui Dr. Karl Flechtenmacher și consoți de *a se anula concluzul din 13 Decemvrie 1905 referitor la adnexarea obligată a tuturor closetelor* și rugare de urgență a lui Dr. Karl Flechtenmacher și consoții de a face o reprezentațiune către înaltul Ministeriu *contra neașteptatei și repentinei urcări a dări de case* încât privește pe înșiși proprietarii de case.

**Turburări studențești în Austria.** Di Graz se anunță că Dumineca, după oarele 11 jumătate deputații creștin-sociali: Hagenhofer, Wagner și Hubert, veniră la universitate urmați de vre-o 200 țărani pe cari i-au adus de prin împrejurimi. Toți aceștia veniseră cu intenția de a pătrunde în aula universității, unde aveau loc promoțiunile. Studenții sosind la universitate împiedecară pe aceștia să pătrundă în aulă. Țăranii se înghesuiră voind să între cu forța. Deputații și țăranii nu voiau să țină seamă de cele spuse de studenți cumcă nimănui nu i se poate îngădui întrarea fără drept în universitate. Se începu o luptă între studenți și țărani. Aceștia loveau cu ciomegele. Situația deveni amenințătoare. Studenții loveau și ei cu ce puteau și se sileau să dea afară pe acei dintre țărani, cari reușiseră să pătrundă înăuntru.

De ambele părți au fost mulți răniți. Poliția a fost slabă și n'a putut despărți cele două grupuri de combatanți, cari se încăeraseră în toată regula. Multe geamuri ale universității au fost sfărâmate. In cele din urmă polițiștii făcând o șarjă au împrăștiat pe manifestanți. In mijlocul tumultului apăru rectorul Hildebrandt, care se încercă să restabilească liniștea. El anunță că solemnitatea promoțiunei a fost suspendată.

Deputații creștin-sociali intenționează să facă responzabil guvernul de cele întâmplate. La Viena s'a raportat amănunțit primului ministru precum și ministrului învățământului cele petrecute.

**Starea sămănăturilor în România.** După ultimele știri telegrafice primite la ministerele de interne și agricultură, în zilele din urmă au căzut ploi aproape pretutindeni în țară. In unele județe, grindina a cauzat oare-cari stricăciuni sămănăturilor. In multe județe, unde sămănăturile erau aproape compromise din pricina secetei, ploile din zilele acestea au cauzat mult bine. Cu toate acestea, din cauza prea marei călduri de la sfârșitul lui Aprilie și începutul lui Maiu, se simte încă nevoie de ploaie în multe localități din țară.

**O groaznică nenorocire.** Din Petersburg se anunță, că în gara Vorones s'a întâmplat Duminecă o groaznică nenorocire. Cincisprezece călugărițe, cari fuseseră în pădure să adune lemne, au fost surprinse de ploie și s'au adăpostit sub trei vagoane din gară. Aceste trei vagoane făceau parte dintr'un tren, care s'a pus în mișcare chiar atunci. După ce trenul parcursese o mică distanță s'au auzit țipet

---

o națiune în direcțiunea înălțărei demnității naturale omenești, adecă în spre idealul gândirei și simțirei ce nobilitează activitatea omenească?! Nu ar trebui oare decretat, că administrațiunea generală a unei națiuni e datoare a dezvolta toate spontaneitățile ce se afirmă cu tendența prosperării individului, ca organ al gândirei și al simțirei?! Nu ar trebui oare silită legiferarea de a respecta ca inviolabil postulat al vieții *spontaneitatea în demnitate a cetățenilor săi?! Prin aceasta am atinge mai întâi formarea de state naționale și realizarea frățietății între națiuni, după carea ar urma frățietatea între oameni.* Față cu acestea postulate politice spre reîntoarcerea la viața adevărată politică, vedem tot mai mult o tendență a moralei politice profesate încă și azi, ce duce spre catastrofă. Totul se face spre certarea internă a forțelor individului și prin urmare spre disoluțiunea socială, în loc de a promova concentrarea spiritului indivizilor spre scopuri demne și lămurite prin drepturi garantate spontaneității vieții. *Singur ea dovedește viața adevărată, în carea toate facultățile își află posibilitatea exercierii oneste.* In concentrare este organică funcțiune, iar concentrarea e condiționată de cultura spiritului, prin apărarea spontaneității sale.

(Va urma).

sfâșietoare venind din gară. Trenul a fost oprit imediat, dar corpurile călugărițelor erau deja mutilate într'un chip îngrozitor. Trei călugărițe au fost găsite moarte cu capetele despărțite de corp, 11 au fost grav rănite și nu se crede că vor putea să scape cu viață. O călugăriță a scăpat neatinsă. S'a deschis o anchetă.

**Ciuma în Venezuela.** Ziarul »Central News« află că ciuma face colosale ravagii în cel mai important port al Venezuelii, la Graira. Numărul morților a crescut până la 60 pe zi. Comerciul stagnează. Mulți fug din oraș.

**Răspândirea limbei germane.** Printre limbile mai mult în uz în lume, după ultima statistică, limba germană ocupă rândul al doilea; ea vine în urma limbei engleze, care e vorbită de 27 la sută din populația pământului. Limba germană e vorbită de 16 la sută din omenire, cea franceză de 14 la sută. Apoi urmează limba rusă, arabă și italiană.

**Intrebuințarea fluxului mărei.** Inginerul Pein a înființat o societate pe acțiuni, cu capital de 50,000 de lei, spre a dura la gura Elbei o fabrică de electricitate. Va întrebuința fluxul și refluxul mărei. A și cumpărat pe țărm la Groden 350,000 de metri pătrați. Vrea să lumineze orașul Groden și Kuxhaven, de asemenea să poarte tramvaiele și o cale ferată. Crede că va putea da electricitatea foarte ieftin. Dacă isbutește, măcar în parte, multe industrii se vor strămuta în apropiere de țărmul mărilor cu flux și reflux, după cum altele se vor strămuta în părțile muntoase, unde sunt cascade și cursuri repezi de apă.

**Inundațiile din Moscva.** »Lokalanzeiger« află din Petersburg, că inundațiile din Moscva au provocat pagube de peste 15.000.000 mărci.

**Revoluție în China.** Ziarul »Newyork Herald« află că comunicația între Shangai și Meng-Tze este întreruptă. Rebelii sunt în număr de 10 mii sub conducerea militară a unor călăreți educați în Japonia. Guvernul din Peking este foarte îngrijat pentru că rebelii sunt bine disciplinați și dispun și de artilerie, pe care o pot întrebuința cu succes.

## Munții apuseni.

*Zlatna*, 17 Maiu n. 1908.

Onorată Redacțiune! In 12 Maiu n. c. s'a ținut aici sinodul parochial al preoților gr. cat. din tractul *Roșia-montană*. După sinod, s'a slujit de către preoții, cari au fost la sinod un parastas pentru membrii răposați ai familiei protopopului Montani.

La acest parastas au fost de față și mai mulți credincioși. Reuniunea femeilor gr. cat române a fost representată prin câteva dame din comitet în frunte cu vicepreședinta — deoarece președinta este bolnavă. In biserică, după sfânta liturgie, a ținut o predică părintele *Ioan Simu* de la Abrud despre datorințele creștinilor față de biserică.

După serviciul divin preoții celebranți și cei de fată au mers la mormântul familiei protopopului Iuliu M. Montani, unde un monument frumos din piatră cioplită a ridicat Prea On. Domn protopop Montani, ca semn de pietate și recunoștință față de mama, soția, sora și 2 copii, cari își dorm sub glia rece somnul de veci.

După slujba parastasului și stropirea monumentului cu apă sfințită, părintele *Ioan Agârbiceanu* a ținut o vorbire bine potrivită și foarte duioasă, care a stors lacrimi din ochii celor prezenți, arătând în cuvinte alese datorințele, pietatea și recunoștința noastră, a celor cari încă suntem în viață, față de iubiții răposați.

După aceasta prea onorații preoți, domnii învățători și câțiva dintre mirenii gr. cat. au fost oaspeții Prea On Domn protopop Montani, care tot în aceeași zi și-a serbat iubileul de 20 ani de când este protopop.

La masa copioasă a Prea On. Protopop a fost o foarte bună dispoziție. Jubilantele a primit mai multe telegrame de felicitare dela preoți absenți aparținători tractului și dela alți fruntași mireni.

Ca de obiceiu așa și cu aceasta ocasiune toastele s'au urmat unul după altul.

Primul toast la ridicat Prea On. D-n Montani în sănătatea P. S. S. archiepisc. și Mitropolit Mihali, dorindu i deplină sănătate. După aceasta au urmat alte și alte toaste în sănătatea unora și a altora.

Incă la început era să înregistrez că tot în 12 Maiu n. la Zlatna și-au ținut învățătorii din tract adunarea lor. Voesc cu aceasta ocaziune să amintesc, că d-nii învățători prin cântările duioase în sfânt biserică ne-au mângăiat sufletele, iar la masa Prea On. Dn. Protopop ne-au delectat inimile.

Unul dintre cei de față a eșit la iveală cu o ideie bună, anume și-a adus aminte și de pressa noastră română, și a propus ca fiecare după putință se contribue cu banul său la sporirea fondului jubilar al »Gazetei«.

Au contribuit următorii pentru câte un *număr jubilar* rămânând ca ce rezultă în plus să se adaugă la *fondul jubilar al „Gazetei“*:

1. Iuliu Pop Zalatna 2 cor., 2. Mihail Moldovan Zalatna 2 cor., 3. Vasile Costea înv. Abrudsat 2 cor., 4. Iosif Arieșan preot gr. cat. Certeje 2 cor., 5. George Giurgiu înv. Lupșa 1 cor., 6. Patriciu Palade înv. Câmpeni 1 cor., 7. Pamfiliu Giurgiu înv. Meșca 1 cor., 8. Teodor Dușa preot Petrângeni 2 cor., 9. Niculae Ungureanu preot Mușca 1 cor., 10. Petru Simu preot gr. cat. Câmpeni 1 cor., 11. Nicolau Coroiu preot Ponorel 1 cor., 12. Avram Napău preot Sohodol 1 cor., 13. Ioan Agârbicianu preot Bucium 1 cor., 14. Tit Domșa Zalatna 2 cor., 15. George Chirila Zalatna 2 cor., 16. Irimie Constantin Zalatna 1 cor., 17. Ioan Furduiu, Zalatna 1·50 cor., 18. Traian Baicu, Zalatna 1·50 cor. Suma 26 cor., care sumă se trimite azi cu mandat postal.

*Dela munte.*

## Numărul nostru jubilar.

*Ziua aparițiunei numărului jubilar al »Gazetei Transilvaniei« se va face cunoscută publicului cetitor în curând.* — Observăm, că numărul jubilar va fi mult mai voluminos decât se proiectase la început și va cuprinde și număroase ilustrațiuni.

*Prețul* numărului jubilar e stabilit pentru *Austro-Ungaria* cu *1 coroană și 50 bani*, ear pentru *România* și străinătate cu *2 coroane* (sau *2 Lei 50 bani*) de exemplar.

Mărindu-se ediția suntem în pozițiune de a *primi abonamente în tot timpul până la aparițiune.*

Venitul curat din abonamente va întra la *fondul jubilar pentru ajutorarea ziariștilor și a scriitorilor români dela noi.*

## Canalizarea orașului Brașov.

(Instrucțiune.)

— Urmare. —

Dacă *locul particular* se află într'o depărtare mai mare de canalul suteran decât de 20 de metri, sau dacă suma tuturor conductelor de adnecsare acordate în special unui particular, întrece lungimea de 20 metri atunci plusul cheltuielilor îl poartă respectivii proprietari.

Pentru fiecare loc particular face orașul un conduct de adnecsare până la marginea locului particular.

Pentru ca proprietarii să-și poată lega țevile din fronturile caselor lor de conductele de adnecsare, orașul le face lipit de conductele de adnecsare o bucățică de mașinărie zisă »îmbucătură«, prin care conductul țevilor de ploaie de pe fronturile caselor se poate lega de conductul făcut de oraș pentru adnexare.

Fiindcă nu este permis a se scurge apă peste trotoar spre stradă nici din țevile de ploie, nici din curțile caselor de o parte, iară de altă parte: fiindcă țevile de ploaie au să servească nu numai pentru ventilarea canalurilor din stradă, ci în timp de ploaie și pentru clătirea conductelor de adnexare, de aceea proprietarii de case sunt obligați a pune pe spesele proprii *conducte de țevi de ploaie suterane* începând dela țevile de ploaie de pe frontul caselor lor până la îmbucătura ce se află în conductul de adnexare, iară trotoarele sunt obligați proprietarii a le pune tot pe spesele proprii în starea de mai înainte.

Numai la case, ale căror front este foarte lung și unde prin urmare facerea conductului de țevi de ploaie *până la conductul de adnexare* ar costa prea mult, se concede în mod escepțional a se lega conductul țevii de ploaie direct de canalul suteran din stradă, dar și aceasta numai în cazul dacă proprietarul a anunțat dorința sa la comisia însărcinată cu facerea canalizării înainte de a se face canalul din stradă, afară de aceea dacă plătește spesele pentru îmbucătura ce se face lipit de canalul din stradă și în fine dacă se obligă, că în 8 zile, socotite dela isprăvirea conductului de adnexare, va face conductul de țevi de ploaie pe spesele proprii până în canalul din stradă.

(Va urma.)

## ULTIME ȘTIRI.

**Sibiiu**, 19 Mai. Eri s'a ținut aici sub presidiul I. P. Sf. Sale Mitropolitului consistor plenar ordinar, în care s'au luat măsurile de lipsă pentru esecutarea conclușelor aduse din partea sinodului archidiecezan din anul acesta.

**Budapesta**, 19 Maiu In ședința de eri s'a continuat desbaterea budgetului ministeriului de comerciu. La articolul „asigurarea muncitorilor contra boalelor și accidentelor“ a luat cuvântul dep. democrat *Brody*, arătând că la reuniunile pentru asigurarea muncitorilor în caz de boală e o adevărată anarchie și că legea nu se execută. *Szterényi* răspunde dând lămuriri.

**Viena**, 19 Mai. Maj. Sa Monarchul sufere de o puternică tuse, care însă nu-l împiedecă să lucreze ca de obicei

**Lemberg**, 19 Maiu. — Un ciclon însoțit de grindină a cauzat mari pagube în districtul din Tarnopol. Pierderile sunt imense, recoltele sunt absolut distruse, arborii desrădăcinați, clădirile stricate, acoperișurile smulse. La Kodaczkow un om a fost omorât și cinci lucrători grav răniți. Numeroase trăsuri au fost răsturnate de ciclon.

**Insbruck**, 19 Maiu. La universitatea de aci s'au produs eri scene neobicinuite după o întrunire de protestare contra suprimării cursului profesorului Wahrmund. După întrunire studenții s'au adunat în fața localului societății studenților clericali, unde s'au dedat la demonstrații furtunoase. Studenții clericali au turnat apă asupra studenților din stradă, cari înfuriindu-se au aruncat cu pietre asupra clădirii spărgând aproape toate ferestrile. O parte din studenții clericali s'au postat în fața universității și au oprit pe studenții liberali de a întra. O parte dintre studenții clericali au pătruns și în sală împiedecând ținerea cursurilor.

O deputație de studenți clericali s'au dus la rector, și a protestat contra faptului că profesorul Wahrmund va ține din nou curs la universitate. Rectorul n'a vrut să le dea nici o explicație până când nu vor lăsa liberă întrarea în universitate. Deputațiunea s'a retras în stradă, dar n'a ascultat de ordinul rectorului. In fața universității au avut loc de asemenea încăerări între studenții clericali și cei liberali. Rectorul universității a afișat pe tabla neagră o proclamație, prin care spune că față de turburarea liniștei provocată de studenți, *închide universitatea și suspendă cursurile până la noui dispozițiuni.*

**Petersburg**, 19 Maiu. — In gara Tzarskoe Zelo a fost arestată eri o fată în vârstă de vre-o 18 ani, care se plimba foarte agitată pe peron. Ea se dusese în sala de așteptare a femeilor, unde se așeză la masă ca să scrie o scrisoare. Deodată însă ea pierzându-și mintea, începu să murmure: Unde-i bomba? Cine mi-a luat bomba? Un ofițer de jandarmi apropiindu-se de dânsa, găsi pe masă scrisoarea, pe care ea nu scrisese încă adresa. In acea scrisoare ea anunța pe necunoscutul ei tovarăș, că a ajuns cu bine la destinație și că speră să poată duce la bun sfârșit marea misiune care i-s'a încredințat. Escortată de un mare număr de jandarmi tânăra revoluționară a fost transportată la Petersburg, unde i-s'a luat un interogatoriu. Pân'acum ea a refuzat să-și declare numele, așa că nu se știe nimic asupra originei sale. Poliția crede că ea fusese trimisă la Tzarskoe-Zelo cu însărcinarea de a comite un atentat contra unei persoane sus puse. Planul acestui atentat era de a se arunca în aer trenul cu care avea să sosească acea persoană.

**Serajevo**, 19 Maiu. In mai multe părți ale Herțegovinei mișună număroși propagandiști sârbi, cari răspândesc manifeste incendiare și ațâță poporul la o mișcare contra monarchiei Austro-Ungare.

## Anecdote.

### 1. Răzbunare.

Vânătoarea se terminase; masa și cheful erau în toiu.

Unul dintre colegi, deschise bateriile.

— Am făcut, *mon chèr*, azi, două dubleuri superbe.

La vre-o cinci pași de mine, într'un tufiș, sare un epure. Il iau la ochi.

— Pac! și-l văd de-a tumba.

In căzătura lui dă peste un sitar din marginea drumului. Sbrr.... și sitarul. Pac! și 'n el. Il văd căzând ca un glonț.

Inchipuește-ți, a căzut cu ciocul drept în ochiul epurelui și l'a orbit.

### 2. Forță de resistență.

Un altul îi ia rândul.

— Ei, domnii mei. Eu am văzut un caz și mai ciudat:

In prima goană dela valea Olăriei 'mi ese o vulpe la 10 pași. Trag... îi rup un picior de dinainte, mai trag un foc... și-i rup și pe cele din dărăpt.

Ce să vezi?

Afurisita de vulpe rezămându-se pe piciorul dinainte, ce-i mai rămăsese teafăr, și 'n coadă, a spălat putina.

*G. Păcurar.*

## Bibliografie.

»Amicul Tinerimei“, valoroasa revistă pentru tinerimea școlară, ce apare de două ori pe lună în București sub direcțiunea d-lui *I. Moisil*, conține în numărul cel mai nou (15) dela 1 Maiu st. v. următoarele articole:

Zece Maiu — Unchiașul sfătos — Din poveștile vechilor Greci: Dedal și Icar (continuare) de N. Petra-Petrescu — Corabia fermecată (continuare) — Rob și voevod — Ghicituri. Deslegări. — Posta Redacției. — Abonamentul pentru Austro-Ungaria pe an 5 coroane. A se adresa institutului de arte grafice »Minerva« București, Bulevardul Academiei Nr. 3.

*Mihai Eminescu.* „*Poezii*“, c'o notiță biografică de Ioan Săndulescu. Ediția II, complectată și adăugită. Prețul 2 lei. Porto 10 bani.

*Octavian Goga.* „*Poezii*“, premiate de Academie. In Biblioteca pentru toți sub numărul 286—287. Prețul 60 bani. Porto 5 bani.

*Haralamb Lecca.* „Femeea Indărătnică“, comedie în 5 acte, tradusă după Shakespeare. (In Biblioteca pentru toți. No. 284, Prețul 30 bani. Porto 5 bani.

*Ecaterina Colonel Sterind.* „*Buna Menageră*“. Carte de bucate practică, care conține recete dela cele mai fine mâncări prăjituri, gelatine, creme, conserve, dulcețuri, după bucătăria fină din România. Prețul cărței e de 5 coroane, plus 30 bani porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

## Dela „Tipografia și Librăria“ A. MUREȘIANU, Brașov se pot procura următórele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 banî pentru recomandație.)

„Popasuri vânătorești“ de *Ion Bârseanul* pe 205 pagini formatul octav mare prețul cor. 1.50 bani plus 20 bani porto.

M. Sadoveanu. Amintirile căprarului Gheorghiță. Pagini 280. Prețul Lei 2.

*Ludovic Daus*: „Doamna Oltea« (Mama lui Stefan cel mare) poem dramatic în versurî. Musica de d-l D. G. Chiriak. Piesa aceasta s'a jucat pentru prima oară pe scena Teatrului național din Bucureștî în seara de 19 Noemvrie 1904 la reprezentația de gală dată cu ocazia jubileului de 400 anî dela moartea lui Ștefan cel mare. Poemul e scris pe 62 paginî. Costă 1 coroană plus 10 banî porto.

*D. C. Moruzi*: „Rușii și Românii“ c'o prefață de N. Iorga. Prețul cor. 1.50.

*N. Iorga*: „Negoțul și meșteșugurile în trecutul românesc“. Prețul cor. 2.50.

„Doamne ajută-ne“. Schițe din popor de *Romulus Cioflec*, à 2 coroane plus 10 bani porto.

Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360 Prețul Lei 1.50.

„Călăuza stațiunilor balneare“ de *Aurel Scurlu*. Prețul 1 cor. 50 fil. plus 20 banî porto.

*Sandu Aldea* „Cărticica plugarului“ —·50 bani plus 10 bani porto.

„Două neamuri“ de Sandu Aldea cu cuprinsu următor: Un arândaș, Despărțire, La țară, Acasă, Tinerețe, Nepotul lui Mihalis, Seri de iarnă, Invrăjbiții. O afacere. La oaste. A te învoieli, Singură, Seceta Pierzanie, Ogorul strămoșesc Prețul 1 cor. 50 plus 20 bani porto

— Romanul „Robia Banului“ de Sofia Nadejde a apărut în o nouă ediție și se află la tipografia și librăria A. Mureșianu în preț de 2 Lei plus 30 banî porto.

„Dac'ași fi o păsărică“ romanță frumósă pentru voce si piano, cuvintele de I. Ioanovits, compusă de d-l *Ștefan C. Voicu*. op. 1. prețul 80 banî plus 5 banî porto.

„Geloșii“, comedie într'un act, după germană, de *Moșul*. Brașov. Tipografia A. Mureșianu 1905. O piesă forte potrivită pentru diletanții noștri dela sate și orașe (pentru 3 domni și 2 dame). Prețul 40 filerî franco.



## ANUNCIURI (inserțiuni și recl.)

**sunt a se adresa subscrisei administrațiuni. In casul publicărei unui anunciu mai mult se odată se face scădĕmênt care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.**

Administr. „Gazetei Trans.“



„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à 10 fileri se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la **Eremias Nepoții.**